

2015'te Türk Edebiyatı'nın ilk 11'i

Her yıl yayımlanan on beş-yirmi çok-satan romana odaklanan okur, yayımlanan on bine yakın yeni edebiyat eserine neden gereken ilgiyi göstermiyor, üzerinde düşünmek gerek. Düşünülmesi gereken bir başka nokta da çoksatana odaklanan yayınevlerinin, diğer kitaplarına neden gereken ilgiyi göstermediği olabilir.

mektuplarla şahit oluyoruz. Hem içeriği hem de sunumu ile güzel bir kitap.

7. Tuğrul Tanyol "Gelecek Günlerin Şarabı" (Yapı Kredi Yay.): 80'li yılların önemli şairlerinden Tuğrul Tanyol'un ustalık dönemi şiirleri. Gittikçe billurlaşan, yalınlaşan bir söyleyişle, imgelerle gelişen kısa ama çok açılımlı, okunaklı şiirler.

8. Haluk Oral "Bir Roman Kahramanı: Orhan Veli" (Yapı Kredi Yay.): Orhan Veli'nin 36 yıllık hayatının hiç bilinmeyen, az bilinen, daha da önemlisi yanlış bilinen dönemlerini yazılı ve görsel belgeler aracılığıyla doğumundan, çocukluğundan başlayarak araştırıyor Haluk Oral. Belgeleri ellerinde bulunduranlarla ve daha da önemlisi belgelerde adları geçen ya da fotoğraflarda yer alanlarla da görüşüyor. Şairin yaşamındaki bilinmeyenleri aydınlatan, birçok yanlış bilgiyi düzeltten önemli ve ilginç bir monografi.

9. Murathan Mungan "Harita Metod Defteri" (Metis Yay.): Çocukluk, ilköğretim çağlarından anılar, aile tarihine derin bir kazı, 60'lı, 70'li yılların Mardin'i'nden şehrin kadim tarihine uzanan bir araştırma... Hepsinin ötesinde aile içi sırlarla ve tabii kendi geçmişi ile cesur bir yüzleşme.

10. Ahmet Büke "İnsan Kendine de İyi Gelir" (On8 Kitap); İzmir'e tepeden bakan yoksul bir mahallede yaşayanları kimsesiz bir gencin başından geçenleri hikâye ederek anlatıyor Ahmet Büke. Öykü tadının anlatı ile karıştığı, sonrasını merak ettiğiniz, sonunda ne olacak diye sorduğunuz, Türkiye'nin toplumsal tarihinden önemli bir kesiti yoksul bir mahallenin sıcaklığında, tanıdık gelecek kahramanlarla anlatan bir kitap.

11. Selim İleri "Edebiyatımızda Sevdikim Romanlar Kılavuzu" (Everest Yay.); 1874-1980 yılları arasında yayımlanan romanlardan 229'u hakkında bilgilendirici, eser niteliklerine, Türk Edebiyatı'na neler kattıklarına bakan, okur Selim İleri'ye esinledikleri ve eleştirmen Selim İleri'nin görüşleriyle şekillenen bir kişisel roman tarihi. Okuru Türk romanının değerlerini keşfetmeye yönlendirecek iyi bir rehber kitap. ■

250 bin kopya ile ilk baskısını yapan romanlar döneminin başlangıcı olarak anacağız herhalde bu yılı. Ahmet Ümit'in "Elveda Güzel Vatanım"ı (Everest Yay.) diğer çoksatın yazarlarımız için yeni bir başarı hedefi olacak. Bu rekabetin güzel sonuçları olsun, yayınevlerine acı derslere mal olmasın diye umalım. Zira bir yandan 250 bin ilk baskı yüz binlerce satış hedefiyle kitaplar yayımlanırken diğer yandan ilk baskı sayılarının roman ve öyküde 500, şiirde 300'e düştüğünü de görüyoruz. Her yıl yayımlanan 15 - 20 çoksatın romana odaklanan okur, yayımlanan on bine yakın yeni edebiyat eserine neden gereken ilgiyi göstermiyor, üzerinde düşünmek gerek. Düşünülmesi gereken bir başka nokta da çoksatana odaklanan yayınevlerinin diğer kitaplarına neden gereken ilgiyi göstermediği olabilir. Çoksatınlar listelerinde hemen her yıl aynı isimleri görüyoruz. İşe ticari açıdan bakıldığında bile yeni yazarlar ve tabii yeni çoksatınlar yaratmak da bu yayınevlerinin, geleceği için bir gereklilik. Büşra Küçük, Büşra Yılmaz, Alya Öztanyel gibi Wattpad uygulaması ile internette yazdıkları kitaplarla ünlenen yazarlar, geleceğin çoksatın yazarları olabilecek mi? Bu yazarların romanlarının yüz binlerce satışını sağlayan 14 yaş kuşağı genç kızlar gelecekte iyi birer okura dönüşebilecek mi bir başka merak konusu.

Ayşe Kulin'in "Tutsak Güneş"i (Everest Yay.), Zülfü Livaneli'nin "Konstantiniyye Oteli" (Doğan Kitap), Ece Temelkuran'ın "Devir"i (Can Yay.), Buket Uzuner'in "Toprak"ı (Everest Yay.) çoksatın listelerinden anımsadığımız romanlar. Sabahattin Ali'nin "Kürk Mantolu Madonna"sının (Yapı Kredi Yay.) yıllardır çoksatın listesinde üst sıralarda yer alması ise iyi edebiyatın her zaman çok okura ulaşabileceğinin yayınevleri için iyi bir örneği.

2015'te yayımlanan Türk Edebiyatı'ndan kitaplardan seçtiğim ilk 11 şöyle:

1- İbrahim Yıldırım "Dokuzuncu Haşmet" (Doğan Kitap); Gezi Parkı Direnişi birçok edebiyat eserine konu oluyor. Yakın geçmişte yaşanmış, tüm görüntüleriyle bellekte olan bir olayı yazmak, kendileştirip romanlaştırmak kolay değil. İbrahim Yıldırım "Dokuzuncu Haşmet"te Gezi Parkı Direnişi'ne katıldığı iddiası ile yargılanan yaşlı bir şairin anlattıklarından yola çıkarak Türkiye'nin darbeler ve direnişler tarihini anlatıyor.

2- Ferat Emen "Perihan'la Alâkadarlar Cemiyeti" (Everest Yay.); İşlediği konularla, diliyle, anlatımıyla benim için geçen yılın en önemli keşiflerinden oldu Ferat Emen. Günceli, en sıcak konuları, özellikle üçüncü sayfa haberlerine konu olan dramları çok sert bir dille gerçekçi bir bakışla anlatıyor. Okuru kızdıracak, sarsacak konuları ve dili var. İlk kitabı "Hüsnüye Hanımın Ağzı"nı da öneriyorum.

3- Nurdan Gürbilek "Sessizin Payı" (Metis Yay.): Her kitabını edebiyat eleştirisi açısından önemli bulduğum bir yazar. Bu kitapta iki sorunun cevabını arıyor Gürbilek. Birincisi: Sessizin - henüz konuşmayanın, konuşma imkânı olmayanın, artık konuşamayacak olanın- el konulmuş payını geri alabilir mi yazı? İkincisi: Yazarlar konuşamayanlar adına da konuştuklarına inanmak ister. Ama yazının da bir sessizi vardır. Sessizin payına bu kez kendisi el koymadan var olabilir mi yazı?

4- Selçuk Altun "Buraları Rüzgâr Buraları Yağmur" (İş Kültür Yay.): 90. yaşına karşın acı sürpriziyle, ölümüyle giren bir adamın kendisi hesaplaşmasını anlatıyor Selçuk Altun. 103 sayfada büyük bir aile romanı kurmuş. "Buraları Rüzgâr Buraları Yağmur" kısa öz anlatımlı ama derin anlamlar, göndermeler içeren bir novella. Önceki romanı "Sol Omzuna Güneşi Asmadan Gelme!" ile bağlar kuran, o romana açılımlar da getiren bir eser.

5. Murat Özyaşar "Sanı Kahkaha" (Doğan Kitap); Murat Özyaşar, Diyarbakır öyküleri anlatıyor ama öyküleri "yerel" değil. Sadece Anadolu'nun herhangi bir yerinde değil dünyada da benzer caddeler olduğunu, aynı şekilde sıkıntılarını birlikte tüketmeye çalışan arkadaşlar olduğunu biliyoruz. Bu evrenselleşmeyi de yazarın anlatımı sağlıyor. Şiire doğru meyleden, imgelerle bezeli anlatımı ve dili ile farklılaşan, yazarına has öykülerden oluşuyor kitap.

6- Bedri Rahmi Eyüboğlu "Biz Mektup Yazardık" (İş Kültür Yay.): Eyüboğlu'nun yazdığı ya da kendisine yazılmış mektuplarla onun yasak aşkı Karadut'unun kimliğinden, edebiyat ve sanat dünyasındaki dostluklarına, ailesi ile ilişkilerine, öğrencilerle kurduğu arkadaşlığa, politikacılar ve devlet adamları ile haberleşmelerine ve özellikle çeşitli projeler vesilesiyle yaptığı eserlerinin oluşma sürecine

